

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 13. juni 2012 truffet vedtak i

- Sak nr:** 172/11 (arkivnr: 201100876-9)
- Saken gjelder:** Klage fra A på sorenskriver B og dommerfullmektig C ved X tingrett
- Utvalgsmedlemmer:** Unni Sandbukt (leder)
Randi Grøndalen
Jeppe Normann
Svein J. Magnussen
Björg Tørresdal
- Offentlighet:** Vedtaket er offentlig, jf. offentleglova § 3.
- Vedtak:**
1. Klage på dommerfullmektig C avvises
  2. Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver B.

Innledning:

Ved brev av 13. desember 2011, innkommet Tilsynsutvalget for dommere den 21. d.s, har A inngitt klage på X tingrett. Klager ble tilskrevet den 10. januar 2012 og bedt om å presisere hvilke dommere klagen gjaldt. Hun ble samtidig informert om klagefristene og de begrensninger som foreligger for hvilke forhold Tilsynsutvalget kan vurdere, samt muligheten for avvisning.

I brev av 13. februar 2012 ble klagen presisert og supplert av klagers advokat. Det ble opplyst at klagen gjelder dommerfullmektig C og sorenskriver B. Klagen gjelder i hovedsak sen saksbehandling/manglende prioritering.

Klagen er forelagt de innklagede, og i brev av 22. mars 2012 har sorenskriver B avgitt uttalelse. Vedlagt uttalelsen er en oversikt over saksgangen i den aktuelle saken, samt en midlertidig avgjørelse truffet etter barneloven § 60.

Saksfremstilling:

Klagen gjelder X tingretts behandling av en sak etter barneloven. Saken innkom tingretten den 7. mars 2011 og gjelder spørsmål om foreldreansvar og samvær for felles sønn. Klager i saken er saksøker og sønnens far er saksøkt. Det ble i 2004 avsagt en dom, og den ordning som da ble fastsatt har vært fulgt av dem i ettertid.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

X tingrett viser en manglende evne og/eller vilje til å prioritere saken til tross for at tingretten er informert om at saken involverer et barn med særlige omsorgsbehov. Klager reiste saken for X tingrett ved stevning av 4. mars 2011 etter skriftlig anbefaling fra den lokale barnevernstjenesten, men opplever at saken blir fullstendig neglisjert fra tingrettens side, særlig høsten 2011.

Saken ble opprinnelig tildelt en dommer som ble syk. Dette kan den aktuelle dommer ikke lastes for, men partene ble aldri varslet. X tingrett synes å mangle rutiner for oppfølging av saker når sykdom inntreffer, alternativt prioriterer innkomne saker feil. Saken har manglet målrettet styring fra domstolens side.

Selv om begge parter bad om oppnevning av sakkyndig, og siste skriv i den anledning er fra ultimo juni 2011, har intet skjedd hva angår oppnevning av sakkyndig.

X tingrett har utvist dårlig skjønn ved ikke å legge opp til saksforberedende møte med en oppnevnt sakkyndig og har i stedet direkte berammet en to dagers hovedforhandling i mars 2012. Saken anses slik den står på klagetidspunktet som lite egnet for pådømmelse.

Høsten 2011 utviklet saken seg dramatisk og klager bad om midlertidig avgjørelse. X tingrett ble ved dette "minnet om" sakens eksistens. Dommerfullmektig C avgjorde da saken lynraskt og uten rettsmøte. Klager føler seg fullstendig maktesløs overfor en slik behandling.

Den manglende oppfølgingen må anses som et alvorlig brudd på reglene for god dommerskikk.

Innklagede – sorenskriver B – har på vegne av begge de innklagede i hovedsak vist til følgende:

Saken ble tildelt dommer D som har hatt med saken å gjøre med unntak av en kort periode høsten 2011. Dommer D var 20 % sykemeldt ved sakens innkomst, 50 % sykemeldt fra primo april 2011 og ut året, og jobber nå i 70 % stilling.

Det er naturlig å se det slik at saksgangen kan deles i tre faser.

Første fase fra stevningen og til sommeren 2011. Av stevningen innkommet i mars, fremgår at daglig omsorg og samvær ble avgjort ved dom i 2004, og at spørsmålet som skal avgjøres nå, er klagers krav om å få foreldreansvar alene for sønnen og omfanget av samvær med far. Det fremstod som om avgjørelsen av foreldreansvaret var hovedspørsmålet i saken. Det ble ikke bedt om saksforberedende møte fra klagers side og det fremstod heller ikke som naturlig at dommeren tok initiativ til et slikt møte ut fra det som fremstod som hovedspørsmålet. Partene i saken kunne heller ikke bli enige om sakkyndig, og dette stengte også for et saksforberedende møte. Det var en pågående diskusjon mellom retten og partene frem til sommeren 2011. Retten må også purre klager, da en romslig frist for uttalelse til sakkyndigspørsmålet ikke blir overholdt.

Neste fase innledes etter sommerferien med at saksøker ultimo september 2011 begjærer midlertidig avgjørelse av sakens to spørsmål. På grunn av arbeidssituasjonen bad dommer D om at en annen dommer behandlet begjæringen og dommerfullmektig C fikk oppgaven. Etter at tilsvar hadde kommet inn, avgjorde hun saken den 11. oktober og la deretter saken til saksbehandler med beskjed om at saken skulle tilbake til dommer D for videre behandling. Saken lå en måned hos saksbehandler i påvente av en eventuell anke. Det gikk deretter ytterligere en måned før retten mottok purrebrev fra klagers motpart og hovedforhandling ble umiddelbart berammet til mars 2012. Saksbehandler var i denne perioden sykemeldt. Klager bad ikke på noe tidspunkt om rettsmøte for å behandle begjæringen. Dersom klager mener det var feil ved avgjørelsen kunne hun anket avgjørelsen, noe som ikke er gjort.

Den tredje fasen ble innledet ved at retten mottok skriv fra klagers motpart den 15. desember 2011. Han frafalt kravet om sakkyndig og bad om at retten berammet saken. Etter at berammelsesbrev ble sendt ut den 20. desember 2011, bad klager den 3. februar 2012 om at hovedforhandlingen ble omberammet til et saksforberedende møte, med den begrunnelse at saken syntes lite egnet til pådømmelse. Samtidig bad denne gang klager om at det ble oppnevnt sakkyndig. Klager ble også tilbudt å gjennomføre et saksforberedende møte noe tidligere, men da kunne ikke hennes prosessfullmektig pga skolens vinterferie. Retten etterkom klagers anmodning om å avholde saksforberedende møte den 6. mars 2012. Sakkyndig ble oppnevnt den 22. februar – en annen sakkyndig enn de to partene tidligere hadde foreslått. Saksforberedende møte er gjennomført med sakkyndig til stede. Partene kom ikke til enighet og hovedforhandling ble berammet til april 2012.

Innklagede mener at saken alt i alt har vært tilfredsstillende håndtert fra tingrettens side. Saksgangen har tatt noe tid, men dette må også ses som et resultat av partenes prosesshandlinger, eller mangler på sådanne. I en periode hvor klager har anført at hun følte seg fullstendig neglisjert fra tingrettens side, behandlet og avgjorde tingretten hennes begjæring om midlertidig avgjørelse. Det gikk også over fire måneder uten at klager foretok noen prosesshandlinger etter at hun begjærte midlertidig avgjørelse.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Partene er orientert om retten til å forklare seg muntlig for utvalget, men ingen av dem har bedt om å få avgi forklaring, jf. domstoloven § 238 annet ledd. Tilsynsutvalget har ikke funnet grunn til å pålegge noen av partene å forklare seg for utvalget.

En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, hvor det er bestemt at utvalget ikke kan vurdere forhold som kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning. Dette gjelder for eksempel innsigelser mot dommerens beslutninger i forbindelse med saksbehandlingen, prosessledelsen eller innvendinger mot selve rettsavgjørelsen. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Den del av klagen som gjelder dommerfullmektig C gjelder hennes befatning med kravet om en midlertidig avgjørelse etter barneloven § 60. Det er klaget på at det ikke ble kalt inn til et rettsmøte. Dette forhold kunne dannet grunnlag for en anke, og saken hva gjelder dommerfullmektigen må avvises.

For øvrig anser Tilsynsutvalget klagen i det helt vesentlige å relatere seg til sen saksbehandling. Sorenskriveren har i sitt tilsvarende redegjort for de omstendigheter som medførte at saken trakk ut i tid. Tilsynsutvalget viser til at den dommer som hadde saken var delvis sykmeldt. Videre var det også sykdom hos saksbehandler i domstolen. Enkelte forsinkende forhold lå også på partene, særlig vises til utfordringene med å få oppnevnt sakkyndige.

Uavhengig av disse forhold er Tilsynsutvalget av den oppfatning at saken har trukket ut i tid. I ettertid, så synes en noe bedre overordnet administrativ håndtering av saken, å kunne ha medført at saksbehandlingen hadde blitt kortet ned. Tilsynsutvalget er likevel kommet til at forholdet ikke har en slik klanderverdig karakter, at det er grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor domstolleder.

Etter dette finner utvalget ikke grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak sorenskriver B.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klage på dommerfullmektig C avvises
2. Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver B.